

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРОФИЛ **Работник в дървообработването**

JOB PROFILE WOODWORKER (including literacy demands on the job)
EXAMPLE BULGARIA

Грамотност и професия

Съдържание

РАЗДЕЛ 1: ПРОФИЛ НА РАБОТНИКА В ДЪРВООБРАБОТВАНЕТО

РАЗДЕЛ 2: ПРЕГЛЕД НА ОСНОВНИТЕ ТРУДОВИ ДЕЙНОСТИ

I Организация на работното място и ЗБУТ

II Производство на прозорци

III Производство на мебели

РАЗДЕЛ 3: ГРАМОТНИ НА РАБОТНОТО МЯСТО

РАЗДЕЛ 1

Профил

РАБОТНИК В ДЪРВООБРАБОТВАНЕТО

Настоящото описание на професионалния профил е разработено на основата на проект на Министерство на образованието, младежта и науката в България за Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията „Работник в дървообработването“, специалности „Производство на врати и прозорци“ и „Производство на мебели“, първа степен на професионална квалификация.

Законът за професионалното образование и обучение в България поставя изисквания за входящо минимално образователно равнище както за ученици, така и за лица, навършили 16 години. За придобиване на първа степен на професионална квалификация по професията „Работник в дървообработването“ входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършен начален етап на основното образование или успешно завършен курс за ограмотяване по реда на Закона за насърчаване на заетостта.

РАЗДЕЛ 2

Работник в дървообработването Преглед на основните трудови дейности

Работникът в дървообработването може да работи в предприятия от дървообработващата и мебелната промишленост, в които се произвеждат материали и изделия от дървесина – фасонирана дървесина, слепена и слоистослепена дървесина, детайли за подови настилки, детайли за облицоване на стени, плочи от дървесина, мебели, врати и прозорци, тапицирани изделия, художествени изделия от дървесина, музикални изделия от дървесина, детски играчки от дървесина, плетени изделия от дървесина, бъчви, амбалажи, опаковки и палети от дървесина и други специални изделия от дървесина.

Работникът разпознава и използва необходимите по количество и качество суровини, основни и спомагателни материали за производството на изделия от дървесина. Обработва дървесината с ръчни инструменти и извършва ръчно шлифоване, подрежда дървения

материал на фигури, изпълнява в последователен ред различните технологични операции.

Работникът в дървообработването прилага правилата за здравословни и безопасни условия на труд.

Той може да работи: в производствени помещения с дървообработващи машини; на работни места за ръчни и спомагателни операции; в складове за материали и готова продукция; в сушилни стопанства. Отговаря за качеството на своята работа и на произведената продукция.

В професионалната си дейност работникът трябва да проявява съобразителност, чувство за отговорност и умения да реагира правилно в критична ситуация. Необходимо е да осъществява ефективна комуникация с колеги, с ръководството на предприятието, както и да умее да работи в екип.

Основни трудови дейности:

Организация на работното място и ЗБУТ

Производство на прозорци

Производство на мебели

I Организация на работното място и ЗБУТ

I а

Прилага основните правила за здравословен и безопасен труд на работното място

- Спазва и прилага правилата и инструкциите за безопасна работа;
- Познава възможните вредни въздействия в работната среда и използва защитно работно облекло и ЛПС
- Не замърсява с работата си околната среда;
- Спазва изискванията за изхвърляне и съхраняване на вредни за околната среда отпадъци ;
- Спазва и прилага правилата и инструкциите за противопожарна охрана на работното място;
- предприема действия за гасене на пожар

I б

Осъществява ефективна комуникация при изпълнение на трудовата си дейност в работен екип

- Участва при разпределяне на задачите, съдейства и търси помощ от членовете на екипа;
- Спазва устни или писмени инструкции
- Прави отчет за извършената работа;

II Производство на врати и прозорци

II а

Операции по разпознаване, подбор и подреждане на дървесината

- Разпознава и подбира дървесни материали;
- Разпознава и подрежда дървени фасонирани материали за сушене;
- Подбира спомагателните материали и артикули;

II б

Извършва първична обработка на дървесината и материалите (by hand)

- Обработка дървесината с ръчни инструменти (реже с ръчен трион; работи с чук; пробива отвори с маткап);
- Извършва ръчно шлифоване;
- Нанася ръчно лепила и защитно-декоративни покрития

II с

Основни технологични операции и процеси при производството на врати и прозорци

- Извършва спомагателни дейности при пресоване;
- Извършва транспортиране на обработените материали до машини, съоръжения и работни места по потока на технологичния процес;
- Извършва предварително сглобяване на детайли;
- Подава за обработване, поема и подрежда обработените детайли и готовите агрегати и изделия;
- Извършва ръчно обработване на повърхността на агрегатите и изделията

II д

Изпълнява операции по опаковане, товарене, укрепване, транспортиране и разтоварване на обработените изделия

- Извършва опаковане на готовите изделия;
- Извършва товаро-разтоварни дейности на готовите изделия;
- Подпомага монтажа на изделията на място на обекта;

III Производство на мебели

III а

Операции по разпознаване, обработване с ръчни инструменти и разкрояване на фасонирана дървесина и на дървесни материали

- Подрежда фасонирана дървесина на фигури за изкуствено сушене в камери;
- Разпознава и използва масивна дървесина, дървесни и спомагателни материали;
- Подпомага или извършва първично разкрояване на дървесина и плочи;
- Обработва дървесина с ръчни инструменти и извършва ръчно шлифоване;

III б

Операции по сглобяване и събиране на несложни мебелни агрегати от масивна дървесина

- Познава основните процеси в производството на мебели и други изделия от дървесина;
- Извършва спомагателни дейности с дървообработващи машини, с механизирани и с ръчни инструменти;
- Извършва спомагателни дейности при облицоване на плочи с фурнир или с фолио;
- Подава за обработване, поема и подрежда обработените детайли от масивна дървесина и плочи;
- Извършва транспортиране на обработените материали до машини, съоръжения и работни места по потока на технологичния процес;
- Извършва сглобяване на несложни агрегати;
- Извършва монтаж на обков;

III с

Извършва проверка на обработените детайли и агрегати и ги опакова

- Извършва измерване и проверка на размерите на обработените детайли и агрегати;
- Подпомага или извършва самостоятелно предварителен монтаж и демонтаж на готово изделие;

III д

Почистване на повърхностите

- Отстраняване на ;
-

III е

Операции по опаковане, товарене, укрепване, транспортиране и разтоварване на обработените изделия

- Опакова детайли, агрегати и готови изделия;
- Подпомага товаро-разтоварни дейности на готовите изделия;
- Укрепва товарите върху превозното средство

РАЗДЕЛ 3

Работник в дървообработването Грамотни на работното място

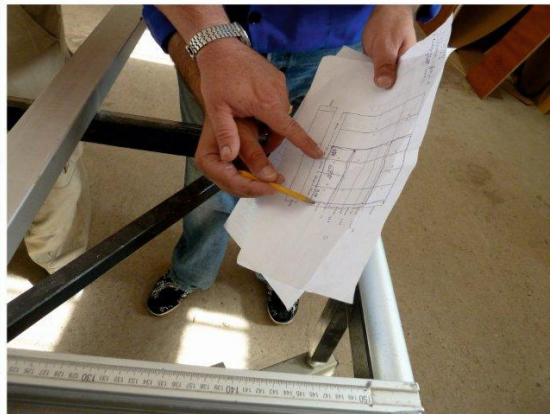

Размери м.	бр.	Площ м ²	Разход на лепило кг/м ²	Тегло на лепило кг.
2x0,9	80	144	0,2	28,8

Определете обема и теглото на един пакет от 30 бр. фризове от смърч с размери 6000 x 85 x 85 мм. и плътност 450 кг/м³?

$6.0 \times 0.085 \times 0.085 = 0.043875 \text{ m}^3$
 $0.043875 \times 30 = 1.31625 \text{ m}^3$
 $1.31625 \times 450 = 592,3125 \text{ kg}$
 $1.3005 \times 450 = 585,225$

Размери м.	Бр.	Обем м ³	Плътност кг/м ³	Тегло кг.
6x0,085x0,085	30	1,458	450	~~656~~ 585,225

Грамотни на работното място: ЧЕТЕНЕ

МНОГО ЧЕСТО

Табели и предупредителни знаци на работното място

Технологични карти

Материален лист (спецификация)

Схеми за разкрояване

Указанията на фирмата-производител за употреба на лепила, лакове, оцветители и др.

ЧЕСТО

Чертежи

Нормативни изисквания за ЗБУТ

ПОНЯКОГА

Трудов договор

Длъжностна характеристика

Фиш за заплата

Обучителни материали при участие в обучения за повишаване на квалификацията

Общата инструкция по охрана на труда в предприятието

Грамотни на работното място: ПИСАНЕ

МНОГО ЧЕСТО

Записване на размери и бройки

Отчет на свършената работа

Наименования на материали, детайли и изделия

Помощни скици за изпълнение на зачата

ЧЕСТО

ПОНЯКОГА

Кратки бележки при обучения

Кратък доклад напр. при инциденти

Грамотни на работното място: ГОВОРЕНЕ И СЛУШАНЕ

МНОГО ЧЕСТО

Прави устен отчет за извършената работа

Разговаря с колеги, за да координира изпълнението на задачите с тях

Разбира устните инструкции на бригадира и дава адекватен отговор

Задава въпроси, за да се увери в правилно разбраната информация

ЧЕСТО

Участва в събранията на бригадата

Докладва на ръководител за фактори, повлияващи изпълнението на задачата

Търси помощ от колеги

Препредава информация на колеги

ПОНЯКОГА

Разговаря с представители на други професии във връзка с координиране изпълнението на работата

Разисква проблеми, свързани с изпълнението на работата с техническия ръководител

Задава въпроси по време на обучения

Разбира презентациите/обясненията на обучаващи

Грамотни на работното място: МАТЕМАТИЧЕСКИ УМЕНИЯ

МНОГО ЧЕСТО

Измерване и проверка на размерите на обработваните детайли и агрегати

Настройка на машина на размер за обработване на детайла

Преминаване от метри/сантиметри/милиметри

Работи с калкулатор

Разкроява материала по най-икономичния начин

Проверява влагата на материала

ЧЕСТО

Разчитане на чертеж

Има представа за обем и площ

ПОНЯКОГА

Пресмятане на площ и обем

Грамотни на работното място: КРИТИЧНО МИСЛЕНЕ

МНОГО ЧЕСТО

Най-добрия и икономичен начин за изпълнение на задачата

Избира правилните метод и инструменти за изпълнение на задачата

Преценява, дали може сам да свърши работата или има нужда от помощ

Съпоставя изпълнението на работата със стандартите

ЧЕСТО

Реагира адекватно на промени в работния план

Обсъжда и се съгласява с промени в работния план

ПОНЯКОГА

Реагира адекватно в неочаквани и извънресни ситуации

Реагира адекватно при проблеми с инструментите или оборудването

Идентифицира евентуални проблеми и предлага решения

Грамотни на работното място: ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

МНОГО ЧЕСТО

--

ЧЕСТО

Използва електровлагомер

ПОНЯКОГА

Електронни измервателни уреди

Използване на интернет като източник на информация

IMPRINT

ДП „Българо-германски център за професионално обучение” - Плевен

гр. Плевен, 5800
ул."Александър Стамболийски" 16

Николета Минчева
project@pl.bgcpo.bg

CONTACT

Zukunftsbau GmbH (leading organization) – GERMANY
Dr. Klaus J. Bunke
kjbunke@zukunftsbau.de

Gobierno de Navarra, Departamento de Educación – SPANIEN
Jaime Valdeolmillos
fp.europea@cfnavarra.es

Berufsförderungsinstitut Oberösterreich – AUSTRIA
Marlies Auer
Marlies.Auer@bfi-ooe.at

VUC Sønderjylland – DENMARK
Margit Viig Kristensen
MVK@vucsyd.dk

DBAZ Pleven – BULGARIA
Nicoletta Mintscheva
project@pl.bgcpo.bg

Lancaster and Morecambe College – UNITED KINGDOM
John Latham
J.Latham@lmc.ac.uk

The project results are notably based on European cooperation.

Further information:

www.literacy-and-vocation.eu

Literacy and Vocation is a Leonardo da Vinci Transfer Of Innovation project. This project is funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.